

Pekka Visuri esitelmöi 9.12.2024 aiheesta:

Suomen sodat 1939-1945: selviytyminen maailmansodasta

Suomen selviytymisestä sodasta rauhaan vuonna 1944 on kulunut jo 80 vuotta. Sotavuosien tapahtumista, taustoista ja seurauksista on jatkuvasti riittänyt kysymyksiä. Tutkimustiedon karttuminen ja arkistojen avautuminen on mahdollistanut sen, että nykyisin pystytään jo hahmottamaan verraten ehjä kokonaiskuva tapahtumien kulusta.

Vuoden 1944 keväällä Suomen poliittinen ja sotilasjohto oli jo selvillä siitä, että maa pitäisi irrottaa sodasta, jonka Saksa tulee häviämään. Rauhanpyrkimykset eivät kuitenkaan johtaneet tulokseen.

Kesäkuussa puna-armeijan suurhyökkäys Karjalan kannaksella pääsi pahasti yllättämään ja vei kohta Suomen katastrofin partaalle. Viipuri menetettiin 20. kesäkuuta.

Torjuntataistelut lopulta heinäkuussa onnistuivat viimeisellä linjalla, minkä jälkeen tarjoutui tilaisuus saada aikaan syyskuussa aselepo ja välirauha. Koettiin myös tuhoisa Lapin sota.

Vaikka sotatappiot painoivat ihmisten mielissä ja rauhanehdot olivat raskaat, Suomi pääsi aloittamaan jälleenrakennuksen yli puoli vuotta aikaisemmin kuin suursota päättyi Keski-Euroopassa. Yhteiskuntarauha säilyi verraten hyvänä, ja perusrakenteet kestivät sotavuosien koettelemukset.

Esitys perustuu kirjaan Pekka Visuri – Pasi Kesseli – Carl-Fredrik Geust: ”Suomen sodat 1939–1945: selviytyminen maailmansodasta” (Docendo 2024).